

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGÉK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pressi- ja teabeosakond

PRESSITEADE nr 68/05

12. juuli 2005

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-304/02

Euroopa Ühenduste Komisjon v. Prantsuse Vabariik

**EUROOPA KOHUS MÕISTAB ESIMEST KORDA LIIKMESRIIGILT VÄLJA NII
TRAHVI KUI KA PÕHISUMMA RASKE JA KESTVA ÜHENDUSE ÕIGUSE
RIKKUMISE EEST**

Prantsuse Vabariigilt mõistetakse välja põhisumma 20 000 000 eurot, kuna ta rikkus liikmesriigi kohustusi kalanduse valdkonnas, ja trahv 57 761 250 eurot iga järgneva poole aasta kohta, mille lõppedes ta neid kohustusi veel ei ole täitnud.

Euroopa Ühenduste Kohus otsustas 1991. aastal komisjoni esitatud hagi menetledes, et Prantsuse Vabariik rikkus aastatel 1984–1987 ühenduse õigust, kuna ta jättis teostamata kontrolli, mis oleks taganud ühenduse kalavarude kaitse meetmete järgimise.¹ Üheteistkümne järgneva aasta jooksul teatud Prantsuse sadamates toimunud inspekteerimiste tulemusena leidis komisjon, et Prantsusmaa ei täitnud jätkuvalt oma kohustusi täielikult, kuna ta võimaldas alamõduliste kalade müügiks pakkumist ja säilitas rikkumiste menetlemisel leebe suhtumise. Seetõttu palus komisjon Euroopa Kohtul tuvastada, et Prantsuse Vabariik on rikkunud 1991. aasta kohtuotsuse täitmise kohustust, ja mõista temalt välja trahv 316 500 eurot iga nimetatud kohtuotsuse täitmisega viivitatud päeva eest.

Prantsusmaa rikkumise jätkumine

Euroopa Kohus tuvastas, et rikkumise hindamisel tuleb aluseks võtta 2000. aasta augusti kuupäev, mis on komisjoni täiendavas põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäev, ja et komisjoni esitatud trahvinõuet käsitledes tuleb kontrollida, kas rikkumine jätkus kuni ajani, mil Euroopa Kohus asus asjaolusid uurima.

Täiendavas põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppedes toimunud jätkuv **alamõduliste kalade müügiks pakkumine** ja siseriiklike pädevate asutuste **tõhusa sekkumise puudumine** võivad ühenduse kalavarude kaitse- ja majandamissüsteemi eesmäkke tõsiselt kahjustada. Olukordade sarnasus ja kordumine on tingitud Prantsuse ametiasutuste

¹ 11. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-64/88: komisjon v. Prantsusmaa (EKL 1991, lk I-2727).

võetud meetmete **struktuurilisest ebapiisavusest**, kuna nimetatud ametiasutused jätsid täitmata **ühenduse õigusnormidest tuleneva kohustuse teostada tõhusat, proportsionaalset ja hoiatavat kontrolli**. Augustis 2000 ei olnud Prantsusmaa seega võtnud kõiki 1991. aasta kohtuotsuse täitmiseks vajalikke meetmeid. Lisaks viitas kuupäeval, mil Euroopa Kohus asjaolusid uuris, olemasolev teave märkimisväärsete puuduste jätkumisele.

Kohustus tagada, et ühenduse õigusnormide rikkumiste eest määrataks tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid, on kalanduse valdkonnas eriti oluline. Antud juhul ei menetlenud siseriiklikud ametiasutused määratud tähtaja lõppedes jätkuvalt neid rikkumisi, mille nad oleksid pidanud tuvastama, ega koostanud rikkumiste kohta protokolle. Seega jätsid nad täitmata ühenduse õigusnormidest tuleneva menetluskohustuse. Ka sel kuupäeval, mil Euroopa Kohus asjaolusid uuris, ei olnud kõik tuvastatud rikkumised menetluses ja menetletud rikkumiste puhul ei kohaldatud alati hoiatavaid sanktsioone.

Rahaliste sanktsioonide kumuleerimine

Asutamislepingus ette nähtud põhisumma ja trahvi eesmärk on motiveerida rikkumise toime pannud liikmesriiki rikkumise tuvastanud kohtuotsust täitma ja tagada tõhus ühenduse õiguse rakendamine. Trahvi määramine võimaldab motiveerida liikmesriiki võimalikult kiiresti rikkumist lõpetama; põhisumma määramine tugineb liikmesriigi kohustuste täitmata jätmise korral rohkem era- ja avalikele huvidele tekkivate tagajärgede hindamisele, eelkõige juhul, kui rikkumine on pärast algselt seda tuvastanud kohtuotsust juba pikka aega jätkunud. Euroopa Kohus otsustab, et **seega on võimalik kahte liiki sanktsioone üheaegselt määrata, eelkõige juhul, kui rikkumine on kaua kestnud ja samas on oht, et see jätkub**.

Sidesõna „või” kasutamist asutamislepingus² ette nähtud kahe sanktsiooniliigi vahel tuleb selle kasutamise konteksti ja asutamislepingu eesmärki arvestades tõlgendada kumulatiivses tähenduses. Varasemates kohtuotsustes kumuleeritud meetmete määramata jätmine ei ole kumulatsiooni hilisemale kohaldamisele takistuseks, kui tuvastatud rikkumise olemuse, raskuse ja jätkuvuse suhtes osutub niisugune kumulatsioon asjakohaseks.

Põhisumma, mille määramist komisjon ei nõudnud

Mis puudutab argumenti, et komisjon ei ole põhisumma määramist nõudnud, siis sedastab Euroopa Kohus, et tal tuleb oma õigusemõistmise funktsiooni täites hinnata, mil määral olukord liikmesriigis on või ei ole esimese kohtuotsusega kooskõlas, kas raske rikkumine on jätkuv ning **kas rahalise sanktsiooni määramine on otstarbekas ja milline on antud juhul kõige sobivam sanktsioon**. Selline hindamine ei kuulu poliitika valdkonda.

Käesoleval juhul asjakohased sanktsioonid

Lähtudes rikkumise kestusest ja raskusest ning Prantsusmaa maksevõimest, mõistab Euroopa Kohus Prantsusmaalt alates tänasest välja **trahvi 57 761 250 eurot** iga sellise kuuekuulise perioodi eest, mille lõppedes 1991. aasta kohtuotsus ei ole veel lõplikult täidetud. See summa vastab komisjoni nõudes esitatud summale ja on arvutatud poolaasta kohta.

Peale selle otsustab Euroopa Kohus, et võttes arvesse rikkumise jätkumist pärast algselt seda tuvastanud kohtuotsust ning käesoleva asja avalikke ja erahuvisid, tuleb välja mõista **põhisumma 20 000 000 eurot**.

² EÜ artikli 228 lõige 2.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kättesaadav kõigis ametlikes keeltes.

Kohtuotsuse täistekst on Euroopa Kohtu veebilehel

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=et>

Üldjuhul on kohtuotsuse tekst kättesaadav alates selle kuulutamise päeva kella 12.00-st

(Kesk-Euroopa aja järgi).

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler.

Telefon: (00352) 4303 3127, faks: (00352) 4303 3656

*Kohtuotsuse kuulutamise teleülekanne on kättesaadav uudisteagentuuri "Europe by Satellite"
kaudu.*

*Seda teenust pakub Euroopa Komisjoni pressi- ja teabepeadirektoraat,
L-2920 Luxembourg, telefon (00352) 4301 35177, faks (00352) 4301 35249
või B-1049 Brüssel, telefon (0032) 2 2964106, faks (0032) 2 2965956.*